

SOLITUDE

St. Johannes Chamber Choir

Karin Oldgren *conductor*

Anders Paulsson *soprano saxophone*

- 1 Gabriel Wilczkowski (1980) *Kärlekens visa* 1.35
2 Oskar Lindberg (1887–1955) *Stjärntändningen* 2.35
3 Gabriel Wilczkowski *Ja visst gör det ont* 4.45
- Martin Bagge (1958) *Havet är nära*
- 4 *Bara hos den ...* 1.35
5 *Djupt i mitt hjärta* 1.39
6 *Havet är nära* 2.10
- 7 Gabriel Wilczkowski *Nu sover jag* 5.04
SOLOISTS Ellika Sahlin, Clara Brorson, Lovisa Wennerström, Simon Percivall
- 8 Anders Paulsson (1961) *Stjärnorna växer om våren* 3.12
- 9 David Lang (1957) *again* 5.03
- 10 Valentin Gruescu (1953) *Tatal nostru (Our Father)* 2.17
- 11 Ryan Cayabyab (1954) *Aba po (Salve Regina)* 4.45
- Sven Hagvil (1953) *Symphony of Solitudes*
SOLOISTS IN ORDER OF APPEARANCE Beatrice Engström, Jonas Klingborg,
Simon Percivall, Ellika Sahlin, Tove Fagius, Karin Alván
SOPRANO SAXOPHONE Anders Paulsson
- 12 *This Oceanic Feeling!* 10.48
13 *Lonelinesses* 11.47
14 *Solitude* 10.24

TOTAL TIME 67.41

LONELINESS AND LONGING – longing and loneliness. The longing to belong, to not be alone. Longing for peace. Longing to greet yet another day.

We have all experienced episodes of loneliness. We have all felt longing. Seen days when we want to escape from the world and turn inwards, but also those moments of serene seclusion.

The tracks on this CD centre on love, loneliness and yearning – for better or worse – and the fragility we humans feel, as we face others and our inner selves.

The selection is also in many ways a summary of our first decade as a choir. Several of the composers that have accompanied us on this journey are represented: Gabriel Wilczkowski, Anders Paulsson, Sven Hagvıl – but also the variety and depth we aim for, music both traditional and new, with multi-nuanced lyrics.

We hope our music will bring you a sense of peace, comfort, and belonging.

On behalf of St. Johannes Chamber Choir,
Karin Oldgren
*conductor and
artistic director*

Joel Bernhard
project manager
for this CD, Solitude

ST. JOHANNES CHAMBER CHOIR is a mixed choir based in the congregation of St. Johannes in Stockholm. Founded by Karin Oldgren in 2002, the choir has performed classical oratories and traditional a cappella pieces as well as original compositions and stage productions over the years. They have partnered with artists such as Lise & Gertrud; Gotland's School of Music Composition; directors Helena Röhr and Clara Nyblén; the Stockholm Academy of Dramatic Arts; and solo performers such as Jesper Taube, Mikael Bellini and Margareta Bengtson. They have made first performances by composers such as Carl Unander-Scharin, Gabriel Wilczkowski, Rolf Martinsson, and Magnus Bunnskog.

In addition to extensive activities on their home turf, St. Johannes Chamber Choir has also performed throughout Sweden. They have also competed and performed abroad in places such as Moldavia and Belarus.

www.johanneskammarkor.se

KARIN OLGDREN is a graduate of the Royal College of Music in Stockholm. At first, she studied church music with a focus on solo organ. Later, she studied choir and orchestra conducting for Professor Anders Eby and Professor Kjell Ingebretsen, rounding off with a Post Graduate Diploma in Choral Conducting 1996.

In 2002, after conducting a variety of choirs, amateurs and professionals from children to senior singers, Karin Oldgren had the opportunity to explore her own vision of the infinite possibilities of choral singing, and St. Johannes Chamber Choir was born.

In addition to her work as a conductor and choral teacher, she has worked as a church musician at several different congregations in Stockholm; as a teacher at the School of Music, Theatre and Art, Örebro University; and as freelance musician and teacher. As of 2011, she is Unit Manager of Education, Choir and Church Music at Gehrman's Publishing House in Stockholm.

The soprano saxophone player ANDERS PAULSSON is probably the first musician in the world who made a name for himself as a soloist playing this – in the classical music context – rare instrument. So far, his skills have inspired 50 international composers to compose music directly for him. A Fulbright scholarship took him to the Manhattan School of Music in the US, and he has studied at the Royal School of Music in Stockholm and at Conservatoire National de Bordeaux in France. After his debut concert in Carnegie Hall in 1992, he has performed in more than 25 countries and has recorded 14 CDs to date.

In 2012, Anders Paulsson was awarded the royal Litteris et Artibus award for outstanding artistic achievements.

Karin Oldgren

WE WOULD LIKE to thank the congregation of St. Johannes for all resources that enabled the recording. Thanks also to the congregation of Hölö-Mörkö, for allowing us to use their church for this recording, and to authors, composers, family and friends for their heartfelt support.

ENSAMHET OCH LÄNGTAN – längtan och ensamhet. Längtan till gemenskap, ensamhetens längtan, längtan till frid eller längtan till morgondagens soluppgång.

Alla har vi upplevt ögonblick av ensamhet, alla har vi längtat. Alla har vi mött dagar när vi vill fly från världen, rusa in i oss själva, men också stunder av lycka över möjligheten att få sjunkna in i oss själva i fridfull avskildhet.

Musiken på den här skivan kretsar kring ord och tanke om kärlek, längtan och ensamhet – på gott och på ont – och den bräcklighet vi som människor kan känna inför oss själva men också inför andra.

Vårt urval är också på många sätt en sammanfattnings-
av våra första tio år som kör, här finns många av de ton-
sättare som följt oss genom åren representerade: Gabriel
Wilczkowski, Anders Paulsson, Sven Hagvil – men också
den bredd och det djup som vi gärna ser som vårt signum,
genom musik som är både ny och traditionell och genom
texter med många bottnar.

Vi hoppas vår musik ska ge dig en upplevelse av ro, närrhet och förtröstan.

För S:t Johannes kammarkör

Karin Oldgren
*dirigent och
konstnärlig ledare*

Joel Bernhard
projektledare för Solitude

S:T JOHANNES KAMMARKÖR är en blandad kör hemmahörande i S:t Johannes församling i Stockholm. Kören grundades av Karin Oldgren 2002 och har under sina tio års verksamhet skapat sig en synnerligen brokig meritlista som innehåller allt från klassiska oratorier och traditionell a cappella-musik till uruppföranden och sceniska uppsättningar.

Bland körens tidigare samarbetspartner kan nämnas artistduon Lise & Gertrud, Gotlands tonsättarskola, regissörerna Helena Röhr och Clara Nylén, Dramatiska Institutet samt sångsolister som Jesper Taube, Mikael Bellini och Margareta Bengtson. Kören har urpfört musik av bland andra Carl Undander-Scharin, Gabriel Wilczkowski, Rolf Martinsson och Magnus Bunnskog.

Utöver sin omfattande verksamhet i hemförsamlingen har S:t Johannes kammarkör gett konserter på många platser i Sverige och även tävlat och konserterat utomlands i bland annat Moldavien och Vitryssland.

www.johanneskammmarkor.se

KARIN OLGDREN studerade vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm – först kyrkomusik, med huvudinriktning på solistiskt orgelspel, och därefter kör- och orkesterdirigering för professor Anders Eby och professor Kjell Ingебretsen. Studierna avslutades med diplommusiken i kördirigering 1996.

Efter att ha skaffat sig en bred erfarenhet av att leda körer i olika sammanhang och på olika nivåer, från kyrkokörer till professionella ensembler och från barn till vuxna, fick Karin 2002 möjligheten att starta en kör efter sina egna idéer, sin egen vision och sin längtan efter att tillsammans med andra få utforska körsångens oändliga möjligheter – då föddes S:t Johannes kammarkör!

Utöver sin verksamhet som dirigent och körpedagog har Karin arbetat som kyrkomusiker i olika församlingar i Stockholm, som lektor vid Musikhögskolan i Örebro och som frilansande musiker och pedagog. Sedan hösten 2011 är Karin avdelningschef för Undervisning, Kör & Kyrkomusik på Gehrmans Musikförlag i Stockholm.

Sopransaxofonisten **ANDERS PAULSSON** är sannolikt den första musikern i världen med en solistkarriär på detta i klassiska konsertsammanhang sällsynta instrument. Anders sopransaxspel har hittills inspirerat 50 internationella tonsättare att komponera musik speciellt för honom.

Han har som Fulbrightstipendiat utbildats vid Manhattan School of Music, USA, Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och vid Conservatoire National de Bordeaux i Frankrike.

Sedan debutkonserten i Carnegie Hall 1992 har han spelat hundratals konserter i över 25 länder och har hittills spelat in 14 CD.

Anders Paulsson tilldelades 2012 den Kungliga medaljen Litteris et Artibus för framstående konstnärliga insatser som sopransaxofonist.

TACK TILL S:t Johannes församling för alla resurser som gjort denna skivinspelning möjlig. Hölö-Mörkö församling för uppplatandet av inspelningslokal, författare och tonsättare samt alla familjemedlemmar och vänner som med värme stöttar oss i vårt arbete.

1. KÄRLEKENS VISA

Pär Lagerkvist (1891–1974)

Kärlekens visa har inga ord,
nynnar som vinden i träden,
svävar lätt över blommmande jord,
leker i sommarsäden.

Ingen hör den mera än vi,
du och jag vid din sida.
För det är oss den sjunger i
sin sång över jorden vida.

(ur *Sång och strid*, 1940)

2. STJÄRNTÄNDNINGEN

Verner von Heidenstam (1859–1940)

Nu är bröllopsstimmen och brudarnas stund,
och stjärnorna brinna så nära,
att plockas de kunde från fästets rund
åt brudar i kronan att bärta.
Stilla står tiden och under hans hål
mötas de kommandes väg och de dödas.
Barn av natten, I som skolen födas,
stjärnornas tinder dröje över er själ!

(ur *Nya dikter*, 1915)

THE SONG OF LOVE

Love is a song without any words
A sigh like the wind in the trees,
Sweeping gently across flowers and fields,
Toying with summer grain.

No one but us can hear it,
You and I, side by side
For we are the instruments
That spread this tune far and wide.

STARLIGHT

This is the hour of the bride
And the stars twinkle so near,
That they could be plucked from the heavens
To crown the bride in light
Time stands still and under his heel
Those to come and those that passed do meet
Children of the night, the as yet unborn,
Starlight heralds and guards your soul

3. JA VISST GÖR DET ONT

Karin Boye (1900–1941)

Ja visst gör det ont när knoppar brister.
Varför skulle annars våren tveka?
Varför skulle all vår hetta längtan
bindas i det frusna bitterbleka?
Höljet var ju knoppen hela vintern.
Vad är det för nytt, som tår och spränger?
Ja visst gör det ont när knoppar brister,
ont för det som växer
och det som stänger.

Ja nog är det svårt när droppar faller.
Skälvande av ängslan tungt de hänger,
klamrar sig vid kvisten, sväller, glider -
tyngden drar dem neråt, hur de klänger.
Svårt att vara oviss, rädd och delad,
svårt att känna djupet dra och kalla,
ändå sitta kvar och bara darra -
svårt att vilja stanna
och vilja falla.

Då, när det är värst och inget hjälper,
Brister som i jubel trädets knoppar.
Då, när ingen rädsla längre håller,
faller i ett glitter kvistens droppar,
glömmer att de skrämdes av det nya,
glömmer att de ängslades för färdens -
känner en sekund sin största trygghet,
vilar i den tillit
som skapar världen.

(ur *För trädets skull*, 1935)

YES, OF COURSE IT HURTS

Yes, of course it hurts when buds are breaking.
Why else would the springtime falter?
Why would all our ardent longing
bind itself in frozen, bitter pallor?
After all, the bud was covered all the winter.
What new thing is it that bursts and wears?
Yes, of course it hurts when buds are breaking,
hurts for that which grows
and that which bars.

Yes, it is hard when drops are falling.
Trembling with fear, and heavy hanging,
cleaving to the twig, and swelling, sliding -
weight draws them down, though they go on clinging,
Hard to be uncertain, afraid and divided,
hard to feel the depths attract and call,
yet sit fast and merely tremble -
hard to want to stay
and want to fall.

Then, when things are worst and nothing helps
the tree's buds break as in rejoicing,
then, when no fear holds back any longer,
down in glitter go the twig's drops plunging,
forget that they were frightened by the new,
forget their fear before the flight unfurled -
feel for a second their greatest safety,
rest in that trust
that creates the world.

Translation: David McDuff

HAVET ÄR NÄRA

Ebba Lindqvist (1908–1995)

4. BARA HOS DEN ...

Bara hos den vars oro är större än min har jag ro.
Så ger havet mig ro,
det ensamma havet, som sjunger sin sång bortanför lust
och nöd. –
Så kommer jag i kväll till dig,
du hav som alla komma till
men ingenstans har själv att gå.

(ur *Fiskläge*, 1939)

5. DJUPT, DJUPT I MITT HJÄRTA

Djupt, djupt i mitt hjärta
vet jag allting om havet.
Med slutna ögon ser jag det
framför mig.
Långt, långt från havet
lyssnar jag kväll efter kväll
till havets röst.

(ur *Karavan*, 1958)

6. HAVET ÄR NÄRA

Om jordens vägar är stängda
och människornas hjärta,
sjunger samma sång:
havet, havet är nära.

Allting måste vi lämna,
men lycklig livet igenom
är den som aldrig kan glömma:
havet, havet är nära.

Ingen flod skall jag möta en gång,
och ingen färja begär jag.
Jublande hör jag vågornas sång:
havet, havet är nära.

(ur *Karavan*, 1958)

ONLY IN THE ONE ...

Only in the one whose fear exceeds mine can I
find peace.
As the sea comforts me,
The lonely sea, whose song lies beyond better
or worse. –
That is how I come to you tonight,
You, the sea, open to all
Only for you, there is nowhere to go.

DEEP, DEEP IN MY HEART

Deep, deep in my heart
I know all about the sea.
Though I close my eyes
I picture it easily.
Far, far from its shores
I listen night after night
To the voice of the sea.

THE SEA IS NEVER FAR

If paths on earth are closed
And the hearts of mankind,
All sing one song:
The sea, the sea is never far.

Everything must be left behind,
Yet blissful through life are they
Who never in life do forget:
The sea, the sea is never far.

No river will I meet,
No ferry do I require.
The song of the waves I joyfully greet:
The sea, the sea is never far.

7. NU SOVER JAG

Kristina Lugn (1948)

Nu sover jag
i en mycket vacker
mycket gammal stad.
Nu sover jag
för första gången
med knäppta händer.
Och någon som inte känner mig
har strukit bort håret
från mitt ansikte.
Nu är jag
ingens lilla flicka längre.
Så nu behöver jag aldrig
känna mig övergiven mer.
När man är död
är man sannerligen död
och skiter i hur ledsen man var
medan man gick omkring här på jorden
och såg dum ut.

(ur *Hundstunden*, 1989)

NOW I AM ASLEEP

Now I am asleep
In a very beautiful,
Very old, town.
Now I sleep
For the first time
With my hands folded.
And someone who does not know me
Has smoothed my hair
From my face.
Now I am
No longer someone's little girl.
So I need never
Feel abandoned again.
When you're dead
You really are dead
And don't give a damn that you were sad
When you walked around in life
Looking like a fool.

8. STJÄRNORNA VÄXER OM VÅREN

Karin Boye

Stjärnorna växer om våren
stora som darrande droppar,
mjuka som levande väsen
med skimrande vita kroppar --
sväller som heliga frukter,
sänker sig nära, nära,
alltför mognande tunga
för spröda himlar att båra.

Skälvande stjärneväsen,
fagert och värnlöst nakna,
längtar att lossna och glida,
röra vid jorden och vakna,
längtar att fylla sitt öde,
i ljus över djupen skrivet,
längtar att kämpa och skapa
och smaka döden och livet.

Tyngst och vitast av alla
hänger vid himlaranden
en, som är villig att falla
mogen och klar i handen.
Känn, att studen är inne.
Någon väntar vårt möte.
Man efter stjärnornas sinne,
skaka en frukt i mitt sköte!

(ur *Hårdarna*, 1927)

9. AGAIN

David Lang (1957), after Ecclesiastes

People come and people go – the earth goes on and on
the sun rises, the sun sets – it rushes to where it rises
again
the wind blows round, round and round – it stops, it
blows again
all the rivers run to the sea, but the sea is never full –
from where the rivers run they run again
these things make me so tired – I can't speak, I can't see,
I can't hear
what happened before will happen again
I forgot it all before.
I will forget it all again.

THE STARS GROW IN THE SPRING

The stars grow in the spring
great as drops that quiver,
soft as living creatures
with white bodies a-shimmer.
swelling like sacred fruits,
falling near, near,
too ripeningly heavy
for fragile heavens to bear.

Trembling starry creatures,
fair and defencelessly naked,
yearning to loosen and glide,
to touch the earth and waken,
yearning to serve their fate,
written above depth in light,
yearning to fight and create
and taste death and life.

Heaviest and whitest of all
near the horizon hangs
one that is willing to fall
ripe and clear to the hand.
Sense that the hour is near.
Someone waits for us to meet.
Man with the temper of stars,
into my womb shake a fruit!

Translation: David McDuff

10. TATAL NOSTRU

Tatal nostru care le ești în ceruri,
sfințească-se numele tău,
vie-mpărăția Ta,
facă-se voia Ta, precum în cer aşa și pre pământ.
Păinea noastră cea spre ființă
dă-ne-o nouă astăzi
și ne iartă nouă greșalele noastre
precum și noi iertăm greșitilor noștri
și nu ne duce pre noi în ispătă
ci ne izbăvește de cel viclean.
Amin

11. ABA PO, SANTA MARIANG REYNA

Aba Po Santa Mariang Reyna, Ina ng awa,
Ikaw ang kabuhayan at katamisan.
Aba, pinanaligan ka namin.
Ikaw ang tinatawag namin
pinapanaw na taong anak ni Eba.
Ikaw rin ang pinagbubuntuhang-hininga namin
ng aming pagtangis dito sa lupang bayang
kahapis hapis.
Ay aba pintakasi ka namin.
Ilingon mo sa amin ang mga mata mong
maawain,
at saka kung matapos yaring pagpanaw sa amin,
ipakita mo sa amin ang iyong anak na si Jesus.
Santa Maria, Ina ng Diyos,
maawain at maalam at matamis na Birhen.

THE LORD'S PRAYER

Our Father, which art in heaven,
Hallowed be thy Name.
Thy Kingdom come.
Thy will be done in earth,
As it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses,
As we forgive them that trespass against us.
And lead us not into temptation,
But deliver us from evil.
Amen

SALVE REGINA

Hail, holy Queen, Mother of Mercy,
our life, our sweetness and our hope.
To thee do we cry, poor banished children of Eve;
to thee do we send up our sighs,
mourning and weeping in this valley of tears.
Turn then, most gracious advocate,
thine eyes of mercy toward us;
and after this our exile,
show unto us the blessed fruit of thy womb, Jesus.
O clement, O loving, O sweet Virgin Mary.
Pray for us O holy Mother of God,
that we may be made worthy of the promises of Christ.

SYMPHONY OF SOLITARIES

Sven Hagvil (1953)

Sven Hagvil writes about *Symphony of Solitudes*:

Loneliness is an emotion that unites all people, either as the notion of being alone as in unique, as well-needed seclusion, or in its more common sense, loneliness caused by sorrow or vulnerability. At best, the different aspects balance each other out and grant a person the opportunity to mature, to become stronger, to gain a richer existence. A concord of educational lessons.

Sven Hagvil skriver om *Symphony of Solitudes*:

Erfarenheten av ensamhet är något som förenar alla mänskor; känslan av att vara ensam i betydelsen unik, den nödvändiga avskildheten eller, det vi vanligen lägger in i begreppet, en sorgens eller utsatthetsens ensamhet. I bästa fall samverkar de olika erfarenheterna och ger i balans sannemellan möjligheter för människan att mogna, att bli starkare, att få ett rikare liv. En samklang av utvecklande lärdor.

12. THIS OCEANIC FEELING!

Alone, in silence, I listened.
I heard about everythings briefness,
that nothing is permanent.
I listened, and I received:
Everybody is at heart alone,
alone with her thoughts,
alone with her experiences
and her interpretation of life.

Alone, but – I heard and understood –
with that also unique;
as a grain of sand in a desert
or as dust of stars in the universe
or as a drop of water
in the wide Sea of History.

Was this not exactly the thing I needed to hear
and feel?

It's true that I am alone,
but I am that together with you,
with others –
we are alone together.

I perceived an “eternity”,
a feeling of connection,
of indissoluble relation –
an “oceanic” feeling
of being one with Universe

The stars were shining wonderfully
and were close to me,
and I close to them,
all together forming a part
of shimmering clarity,
more tremendous than any other mystery!

This oceanic feeling ...

13. LONELINESSES

Despite all plans,
beyond our dreams,
beyond man's power to change
stands the inevitable:
Light and Darkness will always walk
together in our lives –
one presupposes the other.

But there is darkness, a darkness of despair,
a compact darkness of loneliness
which can surround us, consume us
and take us by surprise,
turning off all conceivable light.

– My destiny is one of longing. Longing for someone ... or maybe it's something.

*Someone who never seems to appear,
something that never seems to happen. Longing ...*

*– I am quite different, I'm an odd person.
My strongest feeling in life is this alienation,
a feeling of being homeless, without any security.*

*– Deep inside, I feel forgotten, passed over,
by people, by God.
It seems to me as if I'm born to live my life
without being noticed.*

*– My life is a world of emptiness. Mourning for my beloved,
regretting that which has been and feeling sorrow for that
which might have been.*

*– My body, my soul is afraid of nearness.
To open my mind could reveal my innermost,
could cost my dignity, could create dependence.*

*– The pressure on me is too great. I can't manage
all demands for self-realization, self-confidence,
self-command. I'm probably a failure.*

In this darkness of human loneliness
everyone seems to be invisible,
everyone who comes close –
even those intending to help.

14. SOLITUDE

Solitude is a rare herb
of man's cultivation.

When I see it
I want to cup my hands around it
and shelter it.
Somebody, any time,
could trample on it.

Being alone has many aspects,
many faces;
a face of the desert as well as the oasis,
one of despair as well as hope -
the threat of losing yourself
contrasts with the possibility of finding.

The treasure is there,
deep inside everyone,
inside of you –
you just have to take the time to search for it.
You don't have to leave the home.
Stay at your table and listen.
Don't even listen,
just wait.
Don't even wait,
be absolutely quiet –
and alone.

As the poet wrote a long time ago:
“When from our better selves
we have too long
been parted by the hurrying world,
and droop,
sick of its business, of its pleasures tired,
How gracious, how benign, is Solitude.”

SOPRANOS

Francisca Bergman
Caroline Bleichner
Clara Brorson
Emma Fagerström
Tove Fagius
Emma Karlsson
Jannicke Marmorin
Viveca Norén
Eva Nygren
Malena Orretseg
Ellika Sahlin
Rebecca Wahren

ALTOS

Karin Alván
Saga Blomberg
Beatrice Engström
Tsahai Jägerfeld
Christina Mannerheim
Carolina Michels
Beata Sahlin
Emma Viotti
Lovisa Wennerström

TENORS

Bengt Arwén
Bo Björkstrand
Mats Hagwall
Sebastian Herrerryd
Jonas Klingborg
Gunnar Nordmark
Sergej Ryderholm

BASSES

Joel Bernhard
Johan Bouvin
Johan Gäverth
Robert Havel
Jonas Interstein
Johan Lod
Peter Modin
Simon Percivall
Anders Redelius

RECORDED in Hökö kyrka 17–18 September and 1–2 October 2011

RECORDING, EDITING & MIXING Håkan Sjögren www.sonoconsult.se

MUSIC PRODUCERS Magnus Ringström and Karin Oldgren

ENGLISH TRANSLATIONS Ingrid Eng

ENGLISH TRANSLATION of Karin Boye's poems by David McDuff,
from *Karin Boye: Complete Poems*, Bloodaxe Books (1994). Printed by permission.

THANKS TO Sällskapet Ebba Lindqvists Vänner www.ebbalindqvist.com

COVER IMAGE Åsa Chew Nilsson

PHOTO Heikki Tuuli (page 3 and 10) and Karin Skoog (page 8)

GRAPHIC DESIGN Jocke Wester

EXECUTIVE PRODUCERS Bo Ejebey and Per Sjösten

www.footprintrecords.com

FRCD 071

FOOTPRINT ● ● ● ●